

Súkromná špeciálna materská škola
Slnecná 34, Banská Bystrica

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM „ČO TIE OČKÁ VIDIA“

Motto: „Právo na šťastné detstvo má každé dieťa“

IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE ŠKOLY

Názov školy	Súkromná špeciálna materská škola
Názov ŠkVP	„Čo tie očká vidia“
Stupeň vzdelania	predprimárne vzdelanie
Forma vzdelávania	celodenná s možnosťou poldennej
Vyučovací jazyk	slovenský
Dĺžka výchovy a vzdelávania	1 - 4 roky
Zriaďovateľ	STADETORE n. o.
Adresa školy	Slnečná 34, 974 04 Banská Bystrica
Web stránka	www.detskecentrumbb.sk
Kontakt	e-mail: stadetore@gmail.com, tel.: 048/423 0908
Miesto a dátum vydania	V Banskej Bystrici, dňa 1. septembra 2016
Dátum prerokovania v pedagogickej rade	31. augusta 2016, inovovaná verzia 26. augusta 2026
Riaditeľka materskej školy	<i>Mgr. Iveta Šváčová</i> podpis pečiatka

ZÁZNAMY O REVIDOVANÍ ŠkVP

Platnosť ŠkVP, revidovanie	Dátum zmeny, úpravy	Zaznamenanie inovácie (stručný popis)
Platnosť ŠkVP	01.09.2009	
Revidovanie	01.06. – 30.06.2012	• Zmena v učebných osnovách – inovácia stratégií VVČ a učebných zdrojov.
Platnosť ŠkVP	01.09.2012	
Revidovanie	01.03 – 31.08.2013 30.04. – 30.07.2026	• Zmena v učebných osnovách – vytvorenie nového systému tém, podtém. • Priradenie špecifických cieľov na základe zohľadnenia priebehu a vhodnosti edukačných aktivít vo VVČ. • Zaradenie špecifík pre deti s poruchou binokulárneho videnia k jednotlivým cieľom. • Inovácia stratégií VVČ a učebných zdrojov. • Zaradenie súboru pleoptických cvičení a ich začlenenie do stratégií VVČ. • Zmena názvu materskej školy. • Reevidencia úvodu – vlastné zameranie školy. • Vytvorenie celku digitálnej transformácie. • Profil absolventa. • Reevidencia obsahových celkov. • Prerobenie a doplnenie učebných osnov podľa štátneho vzdelávacieho programu pre deti so zdravotným znevýhodnením. • Zmena v spolupráci s SCPP. • Doplnenie podporných opatrení materskej školy.
Platnosť ŠkVP pre ZP	01.09.2013	
Platnosť ŠkVP pre MP, NKS	09.10.2013	• Zaradenie špecifík pre deti s MP a NKS.
Platnosť ŠkVP	01.09.2016	

OBSAH

Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania, evalvácia ŠVP	5
Vlastné zameranie školy	6
Spolupráca so Súkromným centrom poradenstva a prevencie a systémom podporných opatrení ...	7
Systém podpory detí v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania	9
Intervencia pre deti so zrakovým postihnutím	9
Dĺžka štúdia, formy výchovy a vzdelávania	10
Profil absolventa	10
Stratégia digitálnej transformácie v materskej škole	11
Učebné osnovy	13
Obsahové celky	14
Stratégie uplatňované v každom obsahovom celku	15
Učebné zdroje využívané v každom obsahovom celku	16
Vzdelávacie štandardy neviazané na obsahové celky – úplne voliteľné učiteľkou	17
Výkonové štandardy dosahované priebežnými a bežnými aktivitami	21
Spôsob a podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní	23
Personálne zabezpečenie	23
Materiálno-technické a priestorové podmienky	23
Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	24
Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy	25
Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov	25
Literatúra	27
Prílohy	28

VYMEDZENIE VLASTNÝCH CIEĽOV A POSLANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA, EVALVÁCIA ŠVP

Východiskom pri vymedzení poslania a cieľov výchovy a vzdelávania v Súkromnej špeciálnej materskej škole, Slnecná 34, Banská Bystrica (ďalej len „materská škola“) boli všeobecné ciele uvedené v Štátnom vzdelávacom programe pre predprimárne vzdelávanie pre deti so zdravotným znevýhodnením, ako aj ciele uvedené v zákone č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Pri ich formulácii sme sa zamerali nielen na to, aby korešpondovali s príslušnou legislatívou, ale aby súčasne smerovali k celostnému rozvoju osobnosti dieťaťa a k nadobudnutiu istých predpokladov potrebných pre plné rozvinutie kľúčových kompetencií dieťaťa v budúcnosti.

V materskej škole pre deti so zdravotným znevýhodnením sa zameriavame na naplnenie poslania upraveného školským zákonom, ktorým je osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálno-emocionálnej, intelektuálnej, telesnej, morálnej, estetickej, rozvíjanie schopnosti a zručnosti, utváranie predpokladov na ďalšie vzdelávanie a príprava na život v spoločnosti v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami detí. Vzhľadom na profiláciu materskej školy je jej poslaním zároveň vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj zrakového vnímania detí s poruchami binokulárneho videnia a eliminovanie negatívnych dôsledkov zrakového postihnutia detí pri každodennej činnosti, prostredníctvom špeciálnopedagogickej činnosti pedagogických zamestnancov, a tým smerovať k ich plnohodnotnému začleneniu sa do spoločnosti, ako aj do kolektívu intaktných detí.

Poslanie našej materskej školy, jej autoevalváciu, skúsenosti pedagogických zamestnancov vyplývajúce z praxe. Evalvácia ŠkVP „Čo tie očka vidia“ je proces systematického sledovania a hodnotenia účinnosti a kvality školského vzdelávacieho programu. Jej cieľom je overiť, do akej miery ŠkVP napĺňa stanovené ciele, potreby detí a požiadavky komunity, a ako prispieva k rozvoju kvality výchovy a vzdelávania.

- rozvíjanie zrakového vnímania detí s poruchami binokulárneho videnia prostredníctvom rôznych techník, metód a postupov,
- podporovanie optimálneho využívania zraku u detí,
- rozvíjanie počítačovej a multimediálnej gramotnosti,
- rozvíjanie umeleckej gramotnosti: výtvarné, hudobné, tanečné, literárne a dramatické umenie,
- rozvíjanie prírodovednej gramotnosti umožňujúcej chápanie javov, ochranu životného prostredia a využívanie zdravej výživy,
- rozvíjanie zdravého životného štýlu a kondičných schopností detí prostredníctvom rôznych sezónnych aktivít, športových olympiád a dopoludní, turistických vychádzok do okolia,
- rozvíjanie autonómie, zdravého sebavedomia detí prostredníctvom sebapoznávania a sebahodnotenia, ako aj schopnosti prebrať na seba primeranú zodpovednosť.

VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

Materská škola pre deti so zdravotným znevýhodnením sa nachádza v zástavbe staršieho sídliska Fončorda v susedstve základnej a materskej školy. Vznikla z pôvodného zdravotníckeho zariadenia Očného a rehabilitačného sanatória. Do materskej školy sú prijímané deti so **zdravotným znevýhodnením**, primárne sa zameriavame na deti **s poruchami binokulárneho videnia**, avšak máme vytvorené podmienky aj pre prijatie detí s ľahkým telesným, mentálnym postihnutím, pre deti s narušenou komunikačnou schopnosťou, ako aj pre deti s autizmom a vývinovými poruchami (deti s poruchou pozornosti a aktivity). Deti sú prijímané na základe odporúčania oftalmológa, detského pediatra a Centra poradenstva a prevencie. Vysokú úroveň výchovno-vzdelávacej činnosti vzhľadom na rôznorodosť potrieb detí navštevujúcich špeciálnu materskú školu zabezpečujú vysokoškolsky vzdelaní špeciálni pedagógovia. Pre deti sú v spolupráci so Súkromným centrom poradenstva a prevencie vypracovávané podporné opatrenia, aby výchova a vzdelávanie v materskej škole prebiehali na čo najvyššej úrovni a aby sa v čo najväčšej miere uplatňoval individuálny prístup, ktorý si deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vyžadujú. Pre čo najkvalitnejšiu prácu sú ako súčasťou Školského vzdelávacieho programu „Čo tie očka vidia“ vypracované aj Špecifiká výchovy a vzdelávania pre jednotlivé druhy postihnutia.

Zameranie špeciálnej materskej školy vychádza z jej poslania a cieľov. Veľký dôraz kladieme na estetické a podnetné prostredie, čo sa týka interiéru, ako aj exteriéru. Snažíme sa vytvoriť čo najvhodnejšie prostredie a podmienky vzhľadom na potreby detí, aby mohla výchovno-vzdelávacia činnosť prebiehať čo najprirodzenejším spôsobom. Zariadenie tried je prispôbené potrebám detí vyplývajúcich z ich zdravotného znevýhodnenia, t. z. rozmiestnenie nábytku aby jasne vymedzoval priestor podľa denných činností, vhodné pomôcky, k pestrosti ktorých prispievajú aj učiteľky vlastnou iniciatívnou tvorbou. Interiér tried je usporiadaný do **centier aktivít**, ktoré sú vybavené pomerne dostatočným množstvom hračiek a učebných pomôcok. Centrá slúžia na spontánne, ale aj cielené aktivity detí a ich tematické zameranie si učiteľky obmieňajú podľa plánovaných činností, zámerov, ale aj podľa záujmu a voľby detí.

V rámci zloženia tried sa uplatňuje **heterogénnosť**, čo dodáva špecifický charakter priebehu výchovno-vzdelávacej činnosti, keďže vekovo zmiešané deti sa učia medzi sebou navzájom. V súvislosti s našimi cieľmi a zámermi uplatňujeme predovšetkým aktivity zamerané na podporu myslenia a tvorivosti detí, deti sa spolupodieľajú na výbere a priebehu činností. Ďalej v našom prístupe preferujeme rozvoj autonómie detí, aby sa v príjemnom a podporujúcom prostredí učili porozumieť svetu prostredníctvom nadobúdania praktických zručností, preto v činnosti s nimi preferujeme predovšetkým hry, experimentovanie, bádanie, skúmanie, či pozorovanie tak, aby dokázali chápať a používať veci a javy okolo seba.

Do výchovno-vzdelávacej činnosti začleňujeme aj exkurzie, návštevy rôznych inštitúcií, spolupracujeme s organizáciami, a aj tým prispievame u detí k získavaniu predpokladov pre plné rozvinutie daných kompetencií v budúcnosti. Tým je hlavne Základná škola Dráčik, ktorá pre deti pripravuje každý rok lyžiarsky a plavecký výcvik. K inštitúciám, s ktorými pravidelne spolupracujeme patria Základná škola Spojová 14, Verejná knižnica Mikuláša Kováča, Domov dôchodcov Senium, Divadlo na Rázcestí, mesto Banská Bystrica, ktoré organizujú športové podujatia pre materské školy. V neposlednom rade sa zapájame do množstva výtvarných súťaží, pretože aj napriek zdravotnému znevýhodneniu našich detí sa medzi nimi skrýva mnoho výtvarných talentov. Ide najmä o súťaže „Otvor oči a snívaj svoj sen“, „Vesmír očami detí“ a rôzne tematické súťaže mesta Banská Bystrica. Taktiež sa zúčastňujeme dňa otvorených dverí materskej školy Dúhovka, pôsobiaca v meste Martin, ktorá sa taktiež venuje deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. V neposlednom rade sa zameriavame aj na podujatia podporujúce budovanie zdravého životného štýlu, správnych stravovacích, či hygienických návykov, ako akcie Veselé zúbky, Týždeň zdravej výživy. V rámci starostlivosti o okolie materskej školy sa každoročne organizujú Dni dobrovoľníctva, v rámci ktorých prebieha úprava areálu materskej školy. Materská škola podľa záujmu rodičov môže organizovať školu v prírode.

Materská škola efektívne využíva spoluprácu s ďalšími organizáciami, ktorá sa zameriava najmä na podporu a skvalitnenie rozvoja výchovno-vzdelávacej činnosti a obohatenie života detí v ŠMŠ.

SPOLUPRÁCA SO SÚKROMNÝM CENTROM PORADENSTVA A PREVENČIE A SYSTÉMOM PODPORNÝCH OPATRENÍ

Škola aktívne spolupracuje so Súkromným centrom poradenstva a prevencie pri diagnostike, intervencii, rehabilitácii a podpore detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Cieľom tejto spolupráce je zabezpečiť inkluzívne vzdelávanie, včasnú identifikáciu vývinových špecifik, systematickú podporu duševného zdravia a individuálny prístup ku každému dieťaťu v úzkej spolupráci s rodinou.

Súkromná špeciálna materská škola má zároveň uzatvorenú **Dohodu o spolupráci so Súkromným centrom poradenstva a prevencie**, ktorej cieľom je zabezpečiť systematickú metodickú podporu pedagogických a odborných zamestnancov školy. Predmetom dohody je poskytovanie metodickej a supervíznej činnosti, prostredníctvom ktorej dochádza k prehĺbovaniu a posilňovaniu ich kompetencií, najmä pri výkone odborných činností podpornej úrovne prvého a druhého stupňa. Súčasne dohoda prispieva k včasnejšej a adresnejšej pomoci deťom v prostredí školy a k efektívnej realizácii preventívnych aktivít zameraných na predchádzanie rizikovému správaniu.

Odborné činnosti sú realizované v spolupráci s odbornými zamestnancami centra (logopéd, špeciálny pedagóg, psychológ, sociálny pedagóg), ktorí sa podieľajú na komplexnej starostlivosti o deti.

Materská škola plne rešpektuje potreby každého dieťaťa, diferencuje výchovno-vzdelávacie činnosti tak, aby každé dieťa bolo úspešné a dosahovalo výkonovú úroveň na základe vlastných predpokladov a obmedzení vyplývajúcich zo znevýhodnenia

V rámci tejto spolupráce škola zabezpečuje:

- včasnú identifikáciu potrieb detí, a to prostredníctvom logopedickej depistážnej činnosti realizovanej v mesiaci september, ktorá umožňuje zachytiť riziká v oblasti komunikačných schopností a následne nastaviť adekvátnu intervenciu,
- komplexnú diagnostiku, ktorú vykonávajú odborní zamestnanci centra (logopéd, špeciálny pedagóg, psychológ), pričom jej súčasťou je aj realizácia **testov školskej zrelosti**. Výstupy z diagnostiky slúžia ako podklad pre nastavovanie individuálnych podporných opatrení a edukačných postupov,
- realizáciu podporných opatrení, zameraných na rozvoj jazykových, kognitívnych, motorických a sociálnych zručností detí, rešpektujúc ich individuálne potreby a možnosti,
- preventívne a rozvojové programy, najmä prípravu detí na vstup do základnej školy prostredníctvom programu Tréning fonematického uvedomovania podľa El'konina a grafomotorického krúžku zameraného na rozvoj jemnej motoriky a predgrafických zručností,
- poradenskú a konzultačnú činnosť, ktorá zahŕňa pravidelnú účasť odborných zamestnancov na rodičovských združeniach, ako aj priebežnú komunikáciu s pedagogickými zamestnancami školy a zákonnými zástupcami
- sieťovanie školy s externými odbornými pracoviskami a organizáciami (napr. centrá včasnej intervencie a ďalšie podporné inštitúcie), s cieľom rozšíriť možnosti odbornej starostlivosti, zabezpečiť kontinuitu podpory a prepojiť jednotlivé zložky systému starostlivosti o dieťa.

Uvedený systém spolupráce prispieva k vytváraniu podnetného, bezpečného a inkluzívneho prostredia, ktoré podporuje optimálny rozvoj osobnosti dieťaťa, jeho školskú pripravenosť a celkovú kvalitu života.

SYSTÉM PODPORY DETÍ V SÚLADE S PRINCÍPMI INKLÚZÍVNEHO VZDELÁVANIA

V materskej škole platia princípy inkluzívneho vzdelávania rozpracované v učebných osnovách. Materská škola zabezpečuje inklúziu počas celého pobytu v materskej škole personálnym, priestorovým a materiálnym vybavením. Všetci zamestnanci sú členmi podporného tímu. V priebehu edukačnej činnosti v procese výchovy a vzdelávania sa zabezpečujú podporné opatrenia všetkým deťom počas celej dĺžky pobytu.

Typy podporných opatrení realizované v materskej škole:

- Všeobecné podporné opatrenia:
 - Výchova a vzdelávanie na základe úpravy metód a foriem výchovy a vzdelávania.
- Cielené podporné opatrenia:
 - Zabezpečenie činností na rozvoj pohybovej schopnosti, zmyslového vnímania, komunikačnej schopnosti, kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy.
 - Zabezpečovanie poskytovania kurzu vyučovacieho jazyka školy alebo inej podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka.
 - Zabezpečenie úpravy priestorov školy určených na podporu vnímania a nadobúdanie zručností.
 - Činnosť na podporu sociálneho zaradenia.
- Špecifické podporné opatrenia:
 - Vykonáva Centrum poradenstva a prevencie s ktorým materská škola spolupracuje a zamestnanci centra vykonávajú v rámci odbornej činnosti podporné opatrenia priamo v triedach materskej školy, alebo priestoroch CPP skupinovo aj individuálne počas celého školského roka.
 - Podporné opatrenia sa v materskej škole poskytujú v súlade s: § 145a a § 145b zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon). Usmernením MŠVVaM SR č. 2023/13892:2-C1661 z 12. októbra 2023 – Usmernenie k poskytovaniu podporných opatrení školou alebo školským zariadením. Katalógom podporných opatrení (MŠVVaM SR, 2023), dostupným na portáli <https://podporneopatrenia.minedu.sk>

INTERVENCIA PRE DETI SO ZRAKOVÝM POSTIHNUTÍM

OFTAL s.r.o.

garantuje odbornosť pri pleoptických a ortooptických cvičeniach prostredníctvom ortooptických sestier v rámci pobytu v špeciálnej materskej škole

- **ORTOPTIKA:** ortooptické sestry uplatňujú rôzne prístroje a metódy:
 - SYNOPTOFÓR (TROPOSKOP) – liečba a nácvik binokulárnych funkcií v objektívnom uhle a subjektívnom uhle a slúži na vyšetrenie škúlenia a zároveň aj na

liečbu, používanie obrázkov (na vyšetrenie dva rozdielne, na liečbu dva rovnaké s minimálnymi rozdielmi)

- CAM STIMULÁTOR – liečba tupozrakého oka. Zdravé oko sa prelepí a stimuluje sa druhé oko. 7 minút pomocou 7 rôznych krúžkov, stimuluje nervovú sústavu, pri tomto vyšetrení sa meria vízus pred a po
- AMBLYOSKOP – lokalizátor, deti obťahujú predkreslené tvary
- CHEIROSOP – slúži na liečbu spolupráce očí do blízka, dieťa obkresľuje obrázok podľa predlohy
- ČÍTANIE CEZ MRIEŽKU

➤ **PLEOPTIKA:** liečebná práca s pomôckami podporujúcimi spoluprácu oko-ruka, sledovanie zmien korekcie a oklúzie – lepenie oka, liečba pooperačných stavov a divergentného škúlenia – rehabilitácia očných svalov cvičením pohyblivosti na trenažéri konvergencie a pohyblivosti

S cieľom zmysluplne využívať čas v materskej škole v popoludňajších hodinách a zároveň prispievať hrovou formou k rozvoju osobnosti dieťaťa, i jeho špecifických záujmov, ako aj uplatňovať jeho potrebu seberealizácie a sebarozvoja, realizujeme v špeciálnej materskej škole bohatú **krúžkovú činnosť**. Jednotlivé krúžky realizujú učiteľky s príslušným vzdelaním, čím prispievajú ku kvalitnému prevedeniu náplne daných krúžkov.

DĹŽKA ŠTÚDIA, FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Výchova a vzdelávanie v špeciálnej materskej škole sa uskutočňuje celodennou formou s možnosťou poldennej dochádzky dieťaťa. Dĺžka dochádzky sa môže pohybovať v rozpätí od 1 – 4 rokov, nakoľko sa odvíja od časového rozpätia začínajúceho nástupom dieťaťa do špeciálnej materskej školy až do plnenia povinnej školskej dochádzky. Spravidla však dĺžka dochádzky do špeciálnej materskej školy trvá 3 roky.

PROFIL ABSOLVENTA

Dieťa je po absolvovaní materskej školy pripravené na vstup do základnej školy. Má osvojené kľúčové kompetencie, zručnosti a návyky, ktoré bude potrebovať a využívať. Aj napriek zdravotnému znevýhodneniu sú deti pripravené na život v spoločnosti a disponujú štandardnými charakteristikami školskej spôsobilosti podľa potrieb danej základnej školy.

Ak dieťa, pre ktoré je plnenie predprimárneho vzdelávania povinné a nedosahuje školskú zrelosť a pokračuje v plnení povinného predprimárneho vzdelávania, jeho vzdelávanie sa sústreďuje na odstránenie deficitov v rozvoji kľúčových kompetencií nevyhnutných na zvládnutie primárneho vzdelávania v základnej škole.

STRATÉGIA DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE V MATERSKEJ ŠKOLE

Cieľom materskej školy je na veku primeranej úrovni podporovať u detí porozumenie základným javom digitálnej doby, rozvíjať pozitívne a zodpovedné postoje k digitálnym technológiám a budovať základy digitálneho a informatického myslenia prostredníctvom hry, objavovania, tvorivých činností a riešenia problémov, a to s využitím veku primeraných digitálnych aj nedigitálnych pomôcok. Počítače nie sú nástrojom učiteľa na učenie, nie sú predmetom vzdelávania, ale nástrojom dieťaťa na učenie a vlastný rozvoj – ako silná pomôcka, ktorú treba správne kombinovať s inými pomôckami a zaradiť do známych metodických postupov.

Technologické vybavenie materskej školy

Materská škola disponuje aktuálne interaktívnymi tabuľami v troch triedach, počítačmi vo všetkých piatich triedach s pripojením na internet a audio príslušenstvom. Taktiež didaktickou pomôckou Bee-Bot s príslušenstvom.

Rozvoj konkrétnych kompetencií v materskej škole s deťmi so zdravotným znevýhodnením

Vzhľadom na typ zdravotného znevýhodnenia a stupeň a charakter postihnutia sa digitálne kompetencie rozvíjajú v súlade s platnými obsahovými a výkonovými štandardami.

a) Deti so zrakovým postihnutím:

- vedieť ovládať základy práce s digitálnymi technológiami, ovládať digitálne hry či používať digitálne animované programy určené pre danú vekovú skupinu a pod.,
- vedieť pomocou tlačidiel prejsť určenú trasu a dodržiavať správne poradie činností na niektorej z dostupných digitálnych pomôcok (didaktický IKT program na interaktívnej tabuli, PC, Bee-Bot), ktorá simuluje pravouhlý pohyb v štvorcovej sieti (po štvorčekoch aj po vrchoch), naraz naplánovať až 4 kroky takejto cesty.

b) Deti s narušenou komunikačnou schopnosťou:

- spontánne prejavovať radosť a záujem o prácu s digitálnymi technológiami,
- ovládať základy práce s digitálnymi technológiami, ovládať digitálne hry či používať digitálne animované programy určené pre danú vekovú skupinu a pod.,
- na niektorej z dostupných digitálnych pomôcok, ktorá simuluje pravouhlý pohyb v štvorcovej sieti (po štvorčekoch aj po vrchoch), vie pomocou tlačidiel prejsť určenú trasu, a to aj s prekážkami, pri tom zbiera a ukladá určené predmety, dodržiava správne poradie činností; naraz dokáže naplánovať až 4 kroky takejto cesty,
- na niektorej z dostupných digitálnych pomôcok vie kresliť, farebne vyplňať uzavreté plochy, vyberať a umiestňovať obrázky.

c) Deti s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia:

- zoznamovať sa s digitálnymi technológiami (PC, interaktívna tabuľa, tablet, včela Bee-Bot),

- zvládnuť na základe nápodoby a slovných inštrukcií dospelého jednoduché digitálne hry podľa možnosti a schopnosti detí,
- vedieť jednoducho kresliť, farebne vyplňať uzavreté plochy.

Stratégie rozvoja digitálnych zručností detí v našej materskej škole by sa dala rozdeliť do troch oblastí pričom si každá učiteľka na základe zloženia triedy, schopností detí, veku detí a typu zdravotného znevýhodnenia volí danú stratégiu. Stratégie možno opakovať, striedať meniť a aplikovať v rôznych časových úsekoch za použitia vopred premyslených metód a zásad.

Spoznávam digitálne technológie

- Práca s obrázkami
- Práca s textom
- Multimédiá
- Prezentácie

Učím sa v digitálnom svete

- Práca s internetom
- Spoločne na internete

Pracujeme s deťmi

- Digitálny fotoaparát
- Digitálne hračky
- Softvérové prostredia pre deti
- Didaktika práce s digitálnymi technológiami
- Integrácia digitálnych technológií do prostredia materskej školy
- Zdravo a bezpečne s digitálnymi technológiami

Rozvoj digitálnej gramotnosti pedagógov materskej školy

Aby mohla materská škola plniť vyššie spomenuté ciele a úlohy, zabezpečuje pedagógom priestor, aby boli digitálne gramotní.

Základným predpokladom pre zodpovedajúci rozvoj kompetencií detí je adekvátne úroveň kompetencií ich učiteľov. Rozvíjanie digitálnych kompetencií preto vyžaduje okrem vybavenia MŠ digitálnymi technológiami aj čosi dôležitejšie, a to zodpovedajúcu úroveň digitálnej gramotnosti pedagógov.

Existuje viacero možností, ako rozvíjať svoju vlastnú digitálnu gramotnosť. Učiteľky materskej školy sa profesijne rozvíjajú vzájomným vzdelávaním sa v rámci MŠ. Stratégia profesijného

rastu učiteľov, pri ktorej sa medzi sebou radia, diskutujú a vymieňajú si odborné skúsenosti, navštevujú sa na hodinách v triede, podporujú sa navzájom a pomáhajú si pri zvyšovaní kvalitného vzdelávania detí. V neposlednom rade pani učiteľky aj vedúci zamestnanci môžu rozvíjať svoju digitálnu gramotnosť aj na odborných konferenciách a vzdelávaniach.

V školskom roku 2026/2027 bude koordinátorkou digitalizácie materskej školy poverená vybraná pani učiteľka materskej školy.

UČEBNÉ OSNOVY

Pri výchove a vzdelávaní detí so zdravotným znevýhodnením sa postupuje podľa jednotlivých vzdelávacích programov pre deti s rôznymi druhmi zdravotného znevýhodnenia pre predprimárne vzdelávanie, ktoré sú súčasťou Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách schváleného MŠVVaŠ SR.

Učebnými osnovami školského vzdelávacieho programu sú vzdelávacie štandardy vzdelávacích oblastí Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (2016) a Vzdelávacie programy pre deti so zdravotným znevýhodnením pre predprimárne vzdelávanie (2017).

Učebné osnovy sú zostavené z desiatich tematických okruhov, ktoré odrážajú každodenný život detí v materskej škole a umožňujú špirálovité rozvíjanie ich vedomostí, zručností, schopností a postojov. Realizácia jednotlivých obsahových celkov nie je časovo obmedzená, čiže jednotlivé témy si učiteľky prispôbujú podľa aktuálnych rozvojových potrieb detí. Keďže učebné osnovy majú predovšetkým odporúčací charakter, ponechávajú učiteľkám dostatočný priestor na ich tvorivú a inovatívnu realizáciu praxi tak, aby poskytl deťom čo najväčší priestor pre zmysluplné a aktívne učenie sa.

S cieľom zachovať učiteľkám dostatočnú flexibilitu pri voľbe vzdelávacích štandardov tak, aby v čo najvýraznejšej miere prispôbovali ich výber individualite svojej triedy a aktuálnym potrebám detí, sme zostavili tri základné kategórie vzdelávacích štandardov:

1. Vzdelávacie štandardy **úzko viazané na obsahové celky**
2. Vzdelávacie štandardy **neviazané na obsahové celky**, úplne voliteľné učiteľkou
3. Vzdelávacie štandardy **dosahované priebežnými a bežnými dennými aktivitami**

OBSAHOVÉ CELKY

Podrobne spracovanie obsahových celkov je súčasťou úplného znenia Školského vzdelávacieho programu školy. Zverejnená verzia Školského vzdelávacieho programu tieto časti v plnom rozsahu neobsahuje.

STRATÉGIE UPLATŇOVANÉ V KAŽDOM OBSAHOVOM CELKU

- rôzne druhy hier (námetové, matematické a konštruktívne, didaktické hry)
- grafomotorické a vizuomotorické hry a cvičenia
- pleoptické hry a cvičenia
- práca s pracovnými listami a zošitmi
- výtvarné a pracovné činnosti
- tvorivé dielne
- hudobné činnosti
- prezeranie kníh, encyklopédií, časopisov
- spoločné čítanie, reprodukovanie a tvorenie príbehu, počúvanie s porozumením
- jazykové a logopedické cvičenia
- rozhovor, kladenie otázok
- pozorovanie
- brainstorming
- dramatizácia, pohybová improvizácia
- zážitkové učenie
- bádateľské aktivity, skúmanie, experimentovanie, pokusy
- pohybové, zdravotné a relaxačné cvičenia
- športové a pohybové aktivity, súťaže
- výlety, exkurzie, besedy
- turistické vychádzky, pozorovanie okolia a prírody

UČEBNÉ ZDROJE VYUŽÍVANÉ V KAŽDOM OBSAHOVOM CELKU

- interaktívne tabule
- výučbové programové softvéry v počítačoch
- edukačné CD nosiče
- CD, DVD nosiče (rozprávky, nahrávky ľudových a umelých piesní, vážnej hudby, relaxačnej hudby, zvukov zvierat, vtákov, dopravných prostriedkov)
- programovateľná včela Bee-Bot, podložky
- digitálne záznamy (prezentácie v PowerPointe)
- internetové stránky s edukačným obsahom
- literárne pomôcky – metodické príručky, odborná literatúra, časopisy, zborníky Kafomet, Svet škôlkara
- detská literatúra
- encyklopédie
- obrázkový materiál
- pracovné zošity Škôlkar
- pracovné listy, omaľovánky
- pleoptické pomôcky
- spevníky a zborníky piesní
- Orffovo inštrumentárium a iné hudobné nástroje
- výtvarný a pracovný materiál a kreatívne umelecké pomôcky
- maňušky, bábky, rekvizity, kostýmy, detské oblečenie
- špeciálne pomôcky (realizácia pokusov, skúmanie prírodných javov)
- športové telovýchovné náradie a náčinie
- kolobežky, odrážadlá, bicykle
- sánky, lopáre
- spoločenské hry pre deti, didaktické hry
- stavebnice, lego, drevené kocky
- exteriér MŠ
- predmety dennej potreby v domácnosti
- elementárne pracovné nástroje v dielni a záhrade
- rovinné aj priestorové geometrické tvary, geometrické tvary rozlíšiteľné hmatom
- magnetické tabule a plochy, magnetky, obrázkové magnetické materiály
- pečiatky

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY NEVIAZANÉ NA OBSAHOVÉ CELKY – ÚPLNE VOLITEĽNÉ UČITEĽKOU

JAZYK A KOMUNIKÁCIA

Artikulácia a výslovnosť

- Vyslovuje správne, zreteľne a plynule všetky hlásky a hláskové skupiny.

Gramatická správnosť a spisovnosť

- Formuluje gramaticky správne jednoduché rozvité vety a súvetia.

Porozumenie explicitného významu textu – slovná zásoba

- Odpovedá na otázky vyplývajúce z textu (napr. udalostí, deja, faktov, informácií a i).
- Reprodukuje stručne obsah prečítaného textu.

Porozumenie implicitného významu textu

- Uvažuje nad informáciami prezentovanými prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, porovnáva ich s vlastnou skúsenosťou a s tým, čo vie z iných zdrojov.
- Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje vo výtvarných činnostiach.
- Obsahy a zážitky z čítania vyjadruje v dramatických a hudobno-pohybových činnostiach.

Koncept tlače a znalosť knižných konvencií

- Na základe ilustrácie rozpráva vlastný jednoduchý príbeh.
- Identifikuje niektoré písmená abecedy.

Fonologické procesy a fonologické uvedomovanie

- Sprevádza spievanie piesne alebo recitáciu krátkeho literárneho útvaru rytmickým sprievodom.

MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

Čísla a vzťahy

- Pridá ku skupine a odoberie o skupiny skupinu s daným počtom.

Geometria a meranie

- Postaví stavbu z primeraného množstva (do 10) stavebnicových dielcov podľa predlohy, podľa pokynov, na danú tému.
- Poskladá z primeraného množstva útvarov obrázkov podľa predlohy, pokynov a na danú tému.

Logika

- Objaví a jednoducho opíše pravidlo postupnosti.
- Rozhodne, či daný objekt má/nemá danú vlastnosť.
- Vytvorí dvojicu objektov na základe danej logickej súvislosti.

Práca s informáciami

- Ovláda základy práce s digitálnymi technológiami, vie ovládať digitálne hry či používať digitálne animované programy určené pre danú vekovú skupinu a pod.
- Na niektorej z dostupných digitálnych pomôcok (podľa možností konkrétnej materskej školy), ktorá stimuluje pravouhlý pohyb v štvorcovej sieti (po štvorčekoch aj po vrcholoch), vie pomocou tlačidiel prejsť určenú trasu a to aj s prekážkami, pri tom zbiera a ukladá určené predmety, dodržiava správne poradie činností. Naraz dokáže naplánovať až 4 kroky takejto cesty.
- Na niektorej z dostupných digitálnych pomôcok (podľa možností konkrétnej materskej školy), vie kresliť, farebne vyplňať uzavreté plochy, vyberať a umiestňovať obrázky.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Ľudské vlastnosti a emócie

- Vyjadruje pocity zo zážitku, vypočítaj rozprávky alebo príbehu – pozitívne i negatívne.

ČLOVEK A SVET PRÁCE

Konštruovanie

- Chápe technický náčrt ako návod pre vytvorenie predmetu.
- Podľa návrhu (schémy, náčrtu, predlohy) zhotoví daný predmet.
- Pracuje podľa jednoduchého kresleného postupu.
- Jednoducho opíše postup zhotovenia vybraných výrobkov.

Užívateľské zručnosti

- Používa náradie a nástroje pri príprave, úprave predmetu alebo materiálu.
- Manipuluje s drobnými predmetmi a rôznymi materiálmi.
- Používa predmety dennej potreby v domácnosti a aj elementárne pracovné nástroje v dielni či záhrade.

Technológie výroby

- Identifikuje suroviny potrebné na prípravu niektorých vybraných bežne používaných výrobkov.

UMENIE A KULTÚRA – HUDOBNÁ VÝCHOVA

Rytmické činnosti

- Vokálne rytmizuje riekanky rôzneho druhu v 2/4 a 3/4 takte.
- Realizuje rytmický sprievod k riekankám a piesňam.

Vokálne činnosti

- Spieva piesne a riekanky.

Inštrumentálne činnosti

- Využíva hudobné nástroje Orffovho inštrumentára na vyjadrenie charakteru, nálady piesne či skladby.
- Zvláda jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam a riekankám.

Percepčné činnosti

- Aktívne počúva hudobné skladby pre deti, piesne a spev učiteľky.
- Vyjadruje zážitky z počúvanej hudby verbálne, pohybom alebo inými umeleckými výrazovými prostriedkami.

Hudobno-pohybové činnosti

- Vyjadrí charakter piesní a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom.
- Využíva tanečné prvky v jednoduchých choreografiách.
- Imituje pohyb v hudobno-pohybových hrách.

Hudobno-dramatické činnosti

- Vyjadruje piesne, riekanky a hudobné skladby prostriedkami hudobnej dramatiky.

UMENIE A KULTÚRA – VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Výtvarné činnosti s tvarom na ploche

- Skladá tvary a skladaním vytvorí novotvar (nové zobrazenie) a pomenuje ho.
- Vystrihuje časti obrázkov.
- Spája časti obrázkov lepením.
- Dotvára tvary kresbou (maľbou) a pomenuje výsledok.
- Dopĺňa (spresňuje) neurčitý tvar.

Výtvarné činnosti s tvarom v priestore

- Modeluje tvary z mäkkej modelovacej hmoty.
- Skladá, spája z rôznych materiálov priestorovú zostavu, pomenuje ju.

Výtvarné činnosti s farbou

- Pomenuje základné a miešané farby.
- Ovláda základy miešania farieb.
- Ovláda niekoľko techník maľovania.
- Farbami vyjadruje pocity.
- Hravo experimentuje s farbami.

Spontánny výtvarný prejav

- Výtvarne vyjadruje svoje predstavy o svete.
- Kreslí postavu.
- Opíše obsah kresby.
- Používa rôzne maliarske nástroje.

Synestézia (medzizmyslové vnímanie)

- Reaguje výtvarnými prostriedkami na zmyslové podnety.

Vnímanie umeleckých diel

- Slovné opíše obraz, sochu, dizajn (predmet) a architektúru.
- Reaguje výtvarnými prostriedkami na výtvarné dielo.

ZDRAVIE A POHYB

Zdravie a zdravý životný štýl

- Má správne držanie tela v stoji a v sede.

Pohyb a telesná zdatnosť

- Vykoná tieto základné polohy a postoje podľa pokynov: stoj, drep, kľak, sed, ľah.
- Ovláda správnu techniku chôdze a behu.
- Ovláda skok znožmo a skok cez prekážku.
- Ovláda rôzne techniky lezenia, plazenia a preliezania.
- Manipuluje s náčiním: hádzanie, chytanie, podávanie, odrážanie, preskakovanie atď.
- Ovláda jednoduché akrobatické zručnosti: stoj na jednej nohe, obrat okolo výškovej osi.

VÝKONOVÉ ŠTANDARBY DOSAHOVANÉ PRIEBEŽNÝMI A BEŽNÝMI AKTIVITAMI

JAZYK A KOMUNIKÁCIA

Komunikačné konvencie

- Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami – deťmi i dospelými.
- Reaguje na neverbálne signály (gestá, mimiku), udržiava očný kontakt, hlasnosť prejavu prispôsobuje situácii.
- Používanie jazyka prispôsobuje sociálnym situáciám a vzťahom.
- Pozná a dodržiava základné pravidlá vedenia dialógu.

Gramatická správnosť a spisovnosť

- Rozumie spisovnej podobe jazyka.

Koncept tlače a znalosť knižných konvencií

- Používa knihu správnym spôsobom.

Grafomotorické predpoklady písania

- Pri kreslení a grafomotorických činnostiach sedí vzpriamene, vzdialenosť očí od podložky je primeraná.
- Pri kreslení a grafomotorických činnostiach drží ceruzku správnym spôsobom a vyvíja primeranú intenzitu tlaku na podložku.

MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

Logika

- Rozhodne o pravdivosti (áno/nie, platí/neplatí) jednoduchých tvrdení.

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Ľudia v blízkom a širšom okolí

- Nadväzuje adekvátny sociálny kontakt (verbálny i neverbálny) s inými osobami – deťmi i dospelými.

Základy etikety

- Volí vhodný pozdrav vzhľadom na aktuálnu situáciu a odzdraví primerane situácii.
- Používa prosbu, poďakovanie, ospravedlnenie vzhľadom na aktuálnu situáciu.
- Rešpektuje dohodnuté pravidlá spoločensky prijateľného správania.
- Správa sa ohľaduplne k deťom i dospelým.

Ľudské vlastnosti a emócie

- Identifikuje pozitívne i negatívne ľudské vlastnosti.

- Spolupracuje v skupinovej činnosti na základe osobných predpokladov.
- Sústreď sa na činnosť na základe zapojenia vôľových vlastností.
- Dokončuje individuálnu alebo skupinovú činnosť.
- Reaguje spoločensky prijateľným spôsobom na aktuálne prejavy emócií – pozitívne i negatívne.
- Opíše aktuálne emócie.

Prosociálne správanie

- V dialógu vie vypočuť iných (deti i dospelých).
- Rozlišuje vhodné a nevhodné správanie.
- Požiada o pomoc, keď si to situácia vyžaduje a poďakuje za pomoc od iných.
- Poskytuje pomoc iným.
- Obdarí druhých.
- Podelí sa o veci.
- Ocení dobré skutky.
- Presadzuje sa v hre alebo v činnosti spoločensky prijateľným spôsobom.
- Nenásilne rieši konflikt.
- Odmieta nevhodné správanie.
- Uvedomuje si na elementárnej úrovni dôsledky svojho správania.
- Pozná na elementárnej úrovni svoje práva a splniteľné povinnosti.

ZDRAVIE A POHYB

Hygiena a sebaobslužné činnosti

- Má osvojené základné hygienické návyky (použitie toalety a toaletného papiera, umývanie rúk po použití toalety, umývanie rúk pred jedlom a po zašpinení sa atď.).
- Ovláda základné sebaobslužné činnosti.
- Aktívne sa zúčastňuje na príprave stolovania (desiata, obed, olovrant), používa príbor a dodržiava čistotu pri stolovaní.
- Udržiava poriadok vo svojom okolí.

SPÔSOB A PODMIENKY UKONČOVANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A VYDÁVANIE DOKLADU O ZÍSKANOM VZDELANÍ

Výchovu a vzdelávanie v špeciálnej materskej škole dieťa ukončuje absolvovaním posledného roka predprimárneho vzdelávania. Ukončenie predprimárneho vzdelávania nastáva spravidla v školskom roku, v ktorom do 31. augusta dovŕši dieťa šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť. Za predčasné ukončenie predprimárneho vzdelávania môžeme považovať situáciu, kedy dieťa nedovŕšilo šiesty rok veku pri dosiahnutí školskej spôsobilosti podľa vyjadrenia príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a všeobecného lekára pre deti a dorast, ktorí odporúčia predčasné zaškolenie dieťaťa.

Dokladom o získanom vzdelaní je **osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelania**, ktoré vydáva materská škola k 30. júnu príslušného kalendárneho roka.

PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE

Proces výchovy a vzdelávania v špeciálnej materskej škole zabezpečujú erudovaní zamestnanci, ktorí spĺňajú kvalifikačné požiadavky stanovené príslušnou legislatívou. V každodennej pedagogickej práci preukazujú odborné, pedagogicko-psychologické, špeciálnopedagogické spôsobilosti a sú schopní profesijného i osobnostného rozvoja. V triedach pôsobí aj asistent učiteľa, podľa aktuálnych podmienok školy a príslušnej legislatívy na daný školský rok.

MATERIÁLNO-TECHNICKÉ A PRIESTOROVÉ PODMIENKY

Materiálno-technické a priestorové podmienky špeciálnej materskej školy sa odvíjajú a úzko súvisia s vlastným zameraním školy, s jej cieľmi, výchovno-vzdelávacou činnosťou, obsahom výchovy a vzdelávania a učením sa dieťaťa. V špeciálnej materskej škole je preto o to dôležitejšie prispôbiť materiálno-technické a priestorové podmienky druhu zdravotného znevýhodnenia detí tak, aby v čo najväčšej miere vyhovovalo deťom a uľahčovalo im priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti, ako aj realizáciu ostatných činností vykonávaných v materskej škole.

Špeciálna materská škola, Slnčná 34 je umiestnená v dvoch budovách pavilónového typu spojených chodbou s hospodárskym pavilónom. V ľavom krídle sa na prízemí a na 1. poschodí nachádzajú oddelenia, každé s kapacitou dvoch tried po 16 detí. Poschodia sú spojené samostatným schodišťom. V pravom krídle na 1. poschodí sa nachádza oddelenie s kapacitou jednej triedy – 8 detí. Súčasťou každej triedy je sociálne zariadenie (WC a umývárň) a kuchynka.

Triedy sú plne vybavené estetickým nábytkom, množstvom hračiek, podnetných učebných pomôcok, pričom každá trieda disponuje aj vlastnou interaktívnou tabuľou. Vzhľadom na druh zrakového postihnutia detí je v každej triede vymedzený samostatný priestor určený na realizovanie pleoptických cvičení, tzv. pleoptický kútik, ako aj miestnosti pre individuálnu prácu ortooptických sestier.

Ku škole pripadá aj školská záhrada, ktorá má obnovené a doplnené hracie zariadenia. Vonkajšie prostredie školy tvoria ihriská zariadené stabilne nainštalovanými preliezačkami a hojdačkami, priestránná záhrada, pieskovisko a spevnené plochy na bicyklovanie.

Súčasťou špeciálnej materskej školy je aj Súkromná školská jedáleň, prostredníctvom ktorej je zabezpečované stravovanie detí.

PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ

O bezpečnosť a ochranu zdravia detí a všetkých dospelých osôb je povinný sa starať podľa zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov zriaďovateľ a riaditeľ školy. Za bezpečnosť a ochranu zdravia zodpovedajú pedagogickí zamestnanci ŠMŠ od prevzatia dieťaťa až po jeho odovzdanie zákonnému zástupcovi alebo ním splnomocnenej osobe.

Špeciálna materská škola je podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (2015) v rámci výchovno-vzdelávacej činnosti v súvislosti s bezpečnosťou a ochranou zdravia povinná:

- prihliadať na základné fyziologické potreby detí,
- vytvárať podmienky na zdravý vývin detí a na predchádzanie sociálno-patologických javov,
- zaistiť bezpečnosť a ochranu zdravia detí,
- poskytnúť nevyhnutné informácie na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí,
- viesť evidenciu registrovaných školských úrazov detí, ku ktorým došlo počas výchovno-vzdelávacej činnosti alebo pri činnostiach organizovaných materskou školou.

Ďalšie podmienky týkajúce sa problematiky zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní sú podrobnejšie rozpracované v Prevádzkovom poriadku a v Školskom poriadku materskej školy.

VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ZAMESTNANCOV ŠKOLY

Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy je zdrojom informácií o odbornej a pedagogickej spôsobilosti učiteliek, ktorý zároveň poskytuje spätnú väzbu o ich dodržiavaní pracovného, prevádzkového a školského poriadku. Vo svojej podstate predstavuje prepojenie vonkajšieho hodnotenia a sebahodnotenia zamestnancov. V rámci hodnotenia zamestnancov sa sleduje predovšetkým úroveň ich schopností a zručností, ich pracovné a sociálne správanie, ako aj osobnostný rozvoj.

Základným prostriedkom pre hodnotenie zamestnancov a pre vykonávanie kontroly v materskej škole je **hospitácia**. Predstavuje najefektívnejší spôsob hodnotenia kvality práce učiteľov, nakoľko je nielen prostriedkom vzájomnej výmeny skúseností, ale zároveň aj prostriedkom zjednocovania pôsobenia pedagogického kolektívu. Pre zvyšovanie kvality pedagogickej činnosti majú svoje opodstatnenie v rámci hodnotenia zamestnancov aj vzájomné hospitácie.

Okrem hospitácií sa v materskej škole uplatňujú aj iné formy kontroly a hodnotenia ako **hodnotiaci rozhovor, analýza výsledkov kontroly, referencie od detí, rodičov, ostatných zamestnancov, výsledky v súťažiach a projektoch, dosiahnuté edukačné výsledky, plnenie činností nad rámec pracovných úloh, či činnosť pedagogického zamestnanca v oblasti kontinuálneho vzdelávania**.

Problematika vnútorného systému kontroly a hodnotenia zamestnancov školy je podrobne rozpracovaná v ročnom pláne vnútornej kontroly školy.

POŽIADAVKY NA KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV

V rámci kontinuálneho vzdelávania je prioritnou úlohou materskej školy predovšetkým vytvorenie takých podmienok, aby mal každý pedagogický zamestnanec záujem sa neustále vzdelávať. Kontinuálne vzdelávanie by malo pedagogickým zamestnancom poskytovať predovšetkým priestor ich iniciatíve pri skvalitňovaní procesu výchovy a vzdelávania a zároveň by malo predstavovať nadobúdanie kompetencií potrebných na štandardný výkon pedagogickej alebo odbornej činnosti. Keďže v našej špeciálnej materskej škole sa zameriavame na proces výchovy a vzdelávania detí so zdravotným znevýhodnením, je nevyhnutné upriamiť pozornosť aj na možnosti kontinuálneho vzdelávania, ktoré zabezpečia výkon špecializovaných činností.

Problematika kontinuálneho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov je podrobne rozpracovaná v ročnom pláne kontinuálneho vzdelávania pedagogických zamestnancov, v rámci ktorého sú požiadavky na tento druh vzdelávania každoročne konkretizované.

Špeciálna materská škola, Slnecná 34 vytvára podmienky na uskutočňovanie kontinuálneho vzdelávania najmä prostredníctvom programov kontinuálneho vzdelávania, akreditovaných v súlade s platnou legislatívou, a to formou adaptačného, aktualizáčného, inovačného, špecializačného, či funkčného vzdelávania. Ide predovšetkým o programy ponúkané Metodicko-pedagogickým centrom, no zároveň aj prostredníctvom iných inštitúcií, ktoré poskytujú možnosť kontinuálneho vzdelávania. Ku skvalitňovaniu profesijných kompetencií bezpodmienečne prispieva aj sebvzdelávanie a samoštúdium.

LITERATÚRA

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY, 2002. *Milénium: Národný program výchovy a vzdelávania v Slovenskej republike na najbližších 15 – 20 rokov* [online]. Bratislava: Ministerstvo školstva SR.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VÝSKUMU, VÝVOJA A MLÁDEŽE SLOVENSKEJ REPUBLIKY, 2026. *Normatív materiálno-technického a priestorového zabezpečenia v materskej škole a v materskej škole pre deti so zdravotným znevýhodnením (aktualizované 15.01.2026)* [online]. Bratislava: Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR. Dostupné na: minedu.sk.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VÝSKUMU, VÝVOJA A MLÁDEŽE SLOVENSKEJ REPUBLIKY, 2026. *Osobitosti tvorby školského vzdelávacieho programu materskej školy: schválené pod číslom 2026/10391:1-A3700* [online]. Bratislava: Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR. Dostupné na: minedu.sk.

SLOVENSKO. Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. In: *Slov-lex* [online]. Dostupné na: slov-lex.sk

SLOVENSKO. Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. In: *Slov-lex* [online]. Dostupné na: slov-lex.sk

ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV, 2015. *Manuál na tvorbu školských vzdelávacích programov pre materské školy podľa inovovaného Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách z roku 2015* [online]. Bratislava: Štátny pedagogický ústav. Dostupné na: statpedu.sk

ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV, 2016. *Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách*. Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR pod číslom 2016-17780/27322:1-10A0 [online]. Bratislava: Štátny pedagogický ústav. Dostupné na: statpedu.sk

ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV, 2017. *Vzdelávacie programy pre deti so zdravotným znevýhodnením pre predprimárne vzdelávanie*. Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR pod číslom 2017-2127/20564:14-10G0 [online]. Bratislava: Štátny pedagogický ústav. Dostupné na: statpedu.sk

ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV, 2022. *Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v MŠ*. Bratislava: Dr. Josef Raabe Slovensko. ISBN 978-80-8140-728-4.

VARGOVÁ, Michaela, 2021. *Povinné predprimárne vzdelávanie v praxi*. Bratislava: Dr. Josef Raabe Slovensko. ISBN 978-80-8140-459-7.

PRÍLOHY

ŠPECIFIKÁ PRE DETI S PORUCHAMI BINOKULÁRNEHO VIDENIA

- Používať dostatočnú veľkosť objektov, výraznú kontúru, sýte jasné farby.
- Dbieť na potrebu dostatočnej časovej rezervy pre zrakové vnímanie.
- Podporovať u dieťaťa optimálne využívanie zraku.
- Systematický výcvik akomodácie, orientácie v mikro a makropriestore a zrakové rozlišovanie.
- Voliť striedanie práce s oddychom.
- Uplatňovať cvičenia akomodácie, cvičenia zrakového rozlišovania, cvičenia stimulujúce funkcie zraku.
- Rešpektovať neschopnosť niektorých detí triediť farby, kompenzovať triedením podľa sýtosti a jasú.
- Jednotlivé cviky vyberať a upravovať podľa odporúčania očnému lekárovi a možností detí.
- Prihliadať na nácvik odhadu vzdialenosti, uplatňovanie správnych návykov pri pohybe.
- Prispôbiť cvičenie tak, aby nemuseli odkladať kompenzačné pomôcky.
- Dodržiavanie tyflopédických zásad a požiadaviek zrakovej hygieny.
- Povzbudzovať ich pri prekonávaní prekážok, ktoré vyplývajú z ich poruchy.
- Rozvíjať priestorové videnie.
- Dodržiavať správnu vzdialenosť od podložky (cca 30 cm pri tupozrakých deťoch), upevňovať správne návyky pri grafomotorike.
- Dodržiavať zrakovú hygienu, používať kontrast.
- Začínať s jednoduchšími podnetmi a postupovať k náročnejším, kompletnejším.
- Precvičovať odhad vzdialenosti, uplatňovať správne návyky pri manipulácii s predmetmi.
- Voliť hry na základe diagnóz detí.

- Učiť primeraným spôsobom požiadať o pomoc tam, kde to už sami nezvládajú.
- Posilňovať zdravé sebavedomie a vyrovnanie sa s postihnutím.
- Viest' k prekonávaniu prirodzených aj umelých prekážok.
- Voliť aktivity zamerané na priestorovú orientáciu a samostatný pohyb.
- Nácvik odhadu vzdialenosti, uplatňovanie správnych návykov pri pohybe.
- Používať dostatočnú veľkosť objektov.
- Striedanie práce s oddychom.
- Voliť cvičenia na základe diagnóz detí.
- Rešpektovať osobitosti detí.
- Rozširovať o poučenie o úlohe zraku, ochrane poškodeného zraku, zrakovej hygieny a prevencii proti úrazom očí.
- Viest' deti k systému odkladania osobných vecí, hračiek.
- Požívať na demonštráciu sýte jasné farby, kontrastné s podkladom.
- Pripraviť deti aj na negatívne prejavy spoločnosti, posilňovať v nich zdravé sebavedomie.
- Rozvíjať a skvalitňovať koordináciu zraku a ruky.
- Oboznamovať deti so signalizáciou určenou pre nevidiacich.
- Viest' ich k využívaniu sluchovej pozornosti a upriamovať ich na správnu reakciu a na bezpečnosť správania sa na ulici.
- Klásť dôraz na určovanie vlastností predmetov hmatom.
- Rozvíjať priestorové videnie pri pohybových hrách.

ŠPECIFIKÁ UPLATŇOVANÉ POČAS CELÉHO ROKA

ŠPECIFIKÁ PRE DETI S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM	ŠPECIFIKÁ PRE DETI S NARUŠENOU KOMUNIKAČNOU SCHOPNOSŤOU
• Dbať na potrebu dostatočnej časovej rezervy. • Jednotlivé cviky vyberať a upravovať podľa individuálnych potrieb. • Viacnásobným opakovaním dbať na uplatňovanie správnych návykov pri činnostiach. • Zvýšenou mierou motivácie podnecovať deti k činnosti. • Zmysluplne využívať spôsoby odmeňovania a trestu. • Zapájať viaceré zmysly do prijímania informácií. • Dbať na správny rozvoj reči, rozvíjania slovnej zásoby. • Priebežnou a sústavnou motiváciou posilňovať zdravé sebavedomie. • Podnecovať ich k prekonávaniu prirodzených aj umelých prekážok. • Povzbudzovať ich pri prekonávaní prekážok, ktoré vyplývajú z ich postihnutí. • Dbať na pravidelné dodržiavanie psychohygieny. • Sústavným podnecovaním ich viesť k vyjadreniu svojich potrieb. • Zlepšovať priestorovú orientáciu a samostatný pohyb.	• Využívať gestá a mimiku pri verbálnej aj neverbálnej komunikácii. • Využívať stimulačné programy s cieľom rozvíjania rečového prejavu. • Pri komunikácii dbať na dodržiavanie očného kontaktu. • V komunikácii dbať na používanie slov a viet. • Prostredníctvom riekaniek, vyčítaniek rozvíjať slovnú zásobu. • Využívať alternatívne formy komunikácie. • Podporovať stimuláciu reči. • Rozvíjať neverbálnu komunikáciu. • Otázky a úlohy zadávať tak, aby dieťa mohlo odpovedať jednoznačne. • Využívať názorný materiál a poskytovať dieťaťu možnosť manipulácie s ním. • Podporovať snahy dieťaťa o verbálnu komunikáciu a viesť ku komunikatívnosti s ostatnými deťmi. • Využívať sluchové cvičenia. • Poskytovať dieťaťu dostatok priestoru na vyjadrovanie. • Budovať porozumenie reči. • Využívať cvičenia oromotoriky.

ŠPECIFIKÁ PRE DETI S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM	ŠPECIFIKÁ PRE DETI S NARUŠENOU KOMUNIKAČNOU SCHOPNOSŤOU
• Zdôrazňovať potrebu spájania podávaných informácií so životom. • Vo zvýšenej miere voliť aktivity zamerané na sebaobslužné činnosti. • Pohybové aktivity vyberať s prihliadnutím na stupeň postihnutia. • Neustálym usmerňovaním viesť deti k tomu, aby dokázali požiadať o pomoc. • Zmysluplne využívať spôsoby odmeňovania a trestu. • Vo zvýšenej miere využívať množstvo názorného a motivačného materiálu. • Prihliadať na individuálne osobitosti detí. • Postupovať od jednoduchého k zložitejšiemu. • Podnecovať deti k samostatnosti. • Systematicky rozvíjať kompenzačné mechanizmy (hmat, sluch, čuch, chuť). • Pri edukačných aktivitách využívať skúsenosť dieťaťa. • Klásť na dieťa primerané požiadavky, nezľavovať v nárokoch a neoslobodzovať ho od činností, ktoré môže s individuálnou pomocou učiteľa alebo ostatných detí zvládnuť. • Vytvárať predstavy o pojmoch na základe priameho zmyslového vnímania predmetov, javov.	• Viesť k správne použitiu vyvolaných hlások. • Stimulovať rozvíjanie tých schopností, ktoré v dôsledku narušenia nie sú dostatočne vyvinuté. • Rešpektovať špecifické komunikačné schopnosti dieťaťa, brať do úvahy všetky možné formy komunikácie dieťaťa. • Podporovať dieťa v komunikácii. • Reagovať na reč dieťaťa, dať mu spätnú väzbu, oceniť dieťa za pokroky v reči. • Regulovať hlasitosť rečového prejavu detí rôznymi hrami od šepotu, tichej reči, až po hlasný rečový prejav. • Uplatňovať rytmizáciu a pohyb v sprievode básní, piesní, hier, riekaniiek, hudobno-pohybových hier. • Utvárať a rozvíjať vzťah dieťaťa k detskej knihe a záujmu o čítanie vo všeobecnosti. • Rozvíjať expresívnu zložku reči v rovine analyticko-syntetických procesov pri vytváraní rečového prejavu s pohotovým reagovaním na vonkajšie dianie, situácie a okolnosti. • Rozvíjať impresívnu zložku reči stimuláciou vnímania a porozumenia reči v procese komunikácie so zameraním na rozvoj fonematického uvedomovania a schopnosti aktívneho počúvania.

ŠPECIFIKÁ PRE DETI S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM	ŠPECIFIKÁ PRE DETI S NARUŠENOU KOMUNIKAČNOU SCHOPNOSŤOU
• Sprostredkovať informácie a poznatky dieťaťu v pevne usporiadanom systéme. • Uplatňovať aktivity dôležité pre činnostné učenie sa dieťaťa v realite. • Viacnásobne opakovať informácie. • Zapojiť kompenzačné technické prostriedky.	• Rozvíjať a upevňovať správnu techniku dýchania prostredníctvom hrových a motivovaných aktivít. • Rozvíjať obratnosť a koordináciu artikulačných orgánov dieťaťa.